

Natura 2000- plejeplan

for lysåbne naturtyper og arter
på Naturstyrelsens arealer
2. planperiode 2016-2021
i Natura 2000-område nr.
5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Ås
udløb.
Habitatområde nr. 5

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Titel:

Natura 2000-plejeplan for lysåbne naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer.

2. planperiode 2016-2021 i Natura 2000-område nr. 5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Ås udløb.

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Naturstyrelsen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

978-87-7179-100-6

Må citeres med kildeangivelse.

detaljerede oplysninger om indsatsen i Natura 2000-områderne findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til Naturstyrelsens driftsplaner for det pågældende område, som findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. driftsplanlægning.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil forsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensynet til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afrapporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt Natura 2000-område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

Tabel a: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		Total
	naturtype	
2110	Forklit	9,9
2130	Grå/grøn klit	70,9
2160	Havtornklit	7,5
2170	Grårisklit	0,4
2190	Klitlavning	9,3
2250	Enebærklit	4,2
7230	Rigkær	3,1
Hovedtotal		105,3

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Havlampret *Petromyzon marinus*
- Bæklampret *Lampetra planeri*
- Odder *Lutra lutra*

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Plejeplanen for 1. planperiode omfattede 10 plejetiltag, af hvilke den største indsats var rydning af tilgroede klitter (2130).

Naturstyrelsen har gennemført en evaluering i form af en statusopgørelse og overvejelser om hvilke erfaringer, der kan drages af første planperiode. Med baggrund i denne evaluering kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte indsatser er gennemført i plejeperioden for Naturstyrelsens arealer og at disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

Tabel b: Status for gennemførelse af plejeplanens mål for 1. planperiode 2009-2015.

Gennemførte indsatser (antal)	9	Gennemførte indsatser (areal)	115,7 ha	99,2 %
Ikke-gennemførte indsatser (antal)	1	Ikke-gennemførte indsatser (areal)	0,9 ha	0,8 %

Tabel c: Oversigt over konkrete indsatser der ikke er gennemført med begrundelse

Natur type	Naturtype navn	Plejemål	Plejetiltag	ha	Begrundelse for manglende gennemførelse
2130	Grå/grøn Klit	Bekæmpelse af problemarter	Bekæmpelse af invasive arter	0,9	Behovet viste sig dels mindre, dels eroderede dele af arealet i havet.

Generelle bemærkninger og konkrete erfaringer i forhold til 1. generations plejeplanlægning

Generelle bemærkninger

Plejeplanen for 1. planperiode er gennemført med godt resultat.

Konkrete erfaringer

- Rydning af opvækst på stejleklitter for foretaget med nedspilning af de fældede træer og kun mindre træer er efterladt på arealet, de er så skræet i flere mindre stykker.

4. Mål og plejetiltag

Figur 3: Oversigt over lysåbne naturtyper og planlagte indsatser i Natura 2000-området

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkrete følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

1. Der sikres sammenhæng mellem forekomster af naturtypen grå/grøn klit med henblik på at gøre arealet mere robust overfor a) pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) klimaændringer c) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller d) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.
2. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen havtornklit med fokus på arealer med en forekomst af invasive arter på over 10 %.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål* for de ovenstående lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af *plejetiltag*, som Naturstyrelsen vil anvende på baggrund af Naturstyrelsens erfaringer og bedste viden om naturpleje, der blandt andet omtales i det vejledende indsatskatalog for N2000-plejeplanlægning for lysåbne naturtyper, Skov- og Naturstyrelsens Naturplejestrategi (1999), Naturstyrelsens plejebog om 'Græsning og høslæt i naturplejen',

Naturstyrelsens plejebogsserie for henholdsvis overdrev, ferske enge, søer, strandenge, hede, mose, små vandhuller samt Naturstyrelsens Naturportal.

På et areal kan der forekomme mere end én slags plejetiltag, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens vurdering af omfanget af de enkelte plejetiltag, der vil blive gennemført i plejeplanens periode. På Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000 findes links til kort med detaljerede oplysninger om mål og indsatser på lokalitetsniveau.

Plejemål og plejetiltag for lysåbne naturtyper

Der vil på de lysåbne naturtyper i dette Natura 2000-område blive foretaget *løbende* pleje, med henblik på opretholdelse af naturtypen i form af henholdsvis græsning på 49,6 ha heder, rydning af opvækst på 42,6 ha samt bekæmpelse af invasive arter på 5,9 ha, jf. nedenstående skema.

Table e: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	70,8
			Naturtypebevarende pleje	70,5
			Naturlig dynamik	19,8
	2250	Enebærklit	Sikring af naturtypen	4,2
			Naturtypebevarende pleje	4,2
	2160	Havtornklit	Sikring af naturtypen	11,4
			Naturtypebevarende pleje	11,4
			Naturlig dynamik	0,6
	2170	Grårisklit	Sikring af naturtypen	4,3
			Naturtypebevarende pleje	4,3
			Naturlig dynamik	0,3
	2190	Klitlavning	Sikring af naturtypen	9,3
			Naturtypebevarende pleje	0,5
			Naturlig dynamik	8,9
	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	3,1
			Naturtypebevarende pleje	3,1
	2110	Forklit	Sikring af naturtypen	9,9
			Naturlig dynamik	9,9
	9997	Ikke specificeret	Naturlig dynamik	0,2

Tabel f: Planlagte løbende plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)				Omfattet af eksisterende planlægning	
		Naturtype	Plejetiltag		Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Rydning af opvækst	Eksisterende	34,4
				Nyt	1,6
			Græsning	Eksisterende	38,6
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	5,3
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,5
	2250	Enebærklit	Rydning af opvækst	Eksisterende	1,6
				Nyt	0,4
			Græsning	Eksisterende	2,6
	2160	Havtornklit	Rydning af opvækst	Eksisterende	0,5
				Nyt	1,8
			Græsning	Eksisterende	5,0
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,4
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,3
	2170	Grårisklit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,3
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,3
	2190	Klitlavning	Græsning	Eksisterende	0,3
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,2
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	8,9
	7230	Rigkær	Rydning af opvækst	Eksisterende	2,2
			Græsning	Eksisterende	3,1
	2110	Forklit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	9,9
Potetiel habitatanatur	9997	Ikke specificeret	Andet areal uden drift	Eksisterende	0,2

I tabel f er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Plejemål og plejetiltag for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet. Disse plejetiltag fremgår af tabel f og g.

Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for arter end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper.

En mere detaljeret beskrivelse af specifikke artsplejetiltag fremgår af Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000.

Tabel h: Mål for arter

Målsatte arter (antal)			
Art	Navn	Målsætning	Total
1095	Havlampret	Sikring af artens levested	1
1096	Bæklampret	Sikring af artens levested	1
1355	Odder	Sikring af artens levested	1

Tabel i: Specifikke artsplejetiltag

Indsatser for arter (antal)			
Art	Navn	Indsatstype	Total
1095	Havlampret	Ingen indsats i perioden aht. art alene	1
1096	Bæklampret	Ingen indsats i perioden aht. art alene	1
1355	Odder	Ingen indsats i perioden aht. art alene	1

Ændring af naturtype

Nogle af Natura 2000-områdets arealer uden habitatnatur skal udvikle sig til naturtyper på sigt, og udvalgte arealer med eksisterende naturtyper skal blive til andre naturtyper end dem, der forekommer i dag. Tabellerne j og k viser, hvad periodens indsats forventes at betyde for de enkelte naturtypers udvikling på lang sigt.

Planlagte udvidelser af naturtyper

Der er ikke planlagt konkrete udvidelser af naturtyper, men der arbejdes med rydning og afgræsning der på sigt vil give en udvidelse af habitatnaturtype "2130 grøn klit" syd for Brombærdalen.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

Naturtyper og arter skal på sigt opnå en gunstig bevaringsstatus.

- For naturtyper og for arter, der er vurderet til tilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arter, der er vurderet til tilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres tilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus.

Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.

- For arter uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N 5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Ås udløb.

Natura 2000-området består dels af en del af Uggerby Klitplantage, dels af klitter og en dynamisk kyststrækning. Klitterne er generelt meget kalkholdige, og grønsværsklit dominerer sammen med buskbevoksede klittyper. Kyststrækningen er dynamisk med skiftevis erosion og opbygning, arealet med klitdannelser varierer derfor meget. En større klitlavning med rigkær i den vestlige del skyllede i havet omkring 1988, men har siden igen været under opbygning og er nu veludviklet. I den østlige del eroder havet klitterne for tiden med næsten 10 meter om året. Naturstyrelsen administrerer ca 511 ha i området.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
2110	Forklit	9,9
2130	Grå/grøn klit	70,9
2160	Havtornklit	7,5
2170	Grårisklit	0,4
2190	Klitlavning	9,3
2250	Enebærklit	4,2
7230	Rigkær	3,1
Hovedtotal		105,3

1. Der sikres sammenhæng mellem forekomster af naturtypen grå/grøn klit med henblik på at gøre arealet mere robust overfor a) pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) klimaændringer c) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller d) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.

2. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen havtornklit med fokus på arealer med en forekomst af invasive arter på over 10 %.

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i 2 tabeller:

- Lysåbne naturtyper
- Planlagte udvidelser af naturtyperne

Tabel II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	70,8
			Naturtypebevarende pleje	70,5
			Naturlig dynamik	19,8
	2250	Enebærklit	Sikring af naturtypen	4,2
			Naturtypebevarende pleje	4,2
	2160	Havtornklit	Sikring af naturtypen	11,4
			Naturtypebevarende pleje	11,4
			Naturlig dynamik	0,6
	2170	Grårisklit	Sikring af naturtypen	4,3
			Naturtypebevarende pleje	4,3
			Naturlig dynamik	0,3
	2190	Klitlavning	Sikring af naturtypen	9,3
			Naturtypebevarende pleje	0,5
			Naturlig dynamik	8,9
	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	3,1
			Naturtypebevarende pleje	3,1
	2110	Forklit	Sikring af naturtypen	9,9
			Naturlig dynamik	9,9
	9997	Ikke specificeret	Naturlig dynamik	0,2

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)						
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total	
Eksisterende habitatnatur	2130	Grå/grøn klit	Rydning af opvækst	Eksisterende	34,4	
				Nyt	1,6	
				Græsning	Eksisterende	38,6
				Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	5,3
				Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,5
	2250	Enebærklit	Rydning af opvækst	Eksisterende	1,6	
				Nyt	0,4	
			Græsning	Eksisterende	2,6	
	2160	Havtornklit	Rydning af opvækst	Eksisterende	0,5	
				Nyt	1,8	
			Græsning	Eksisterende	5,0	

			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,4
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,3
	2170	Grårisklit	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,0
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,3
	2190	Klitlavning	Græsning	Eksisterende	0,3
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,2
			Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	8,9
	7230	Rigkær	Rydning af opvækst	Eksisterende	2,2
			Græsning	Eksisterende	3,1
	2110	Forklit	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	9,9
Potetiel habitatanatur	9997	Ikke specificeret	Andet areal uden drift	Eksisterende	0,2

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets lysåbne naturtyper vil samtidig tilgodese Odder der på udpegningsgrundlaget. Alle tre arter på udpegningsgrundlaget er primært knyttet til vandløbet Uggerby Å og det vurderes, at der ikke er brug for specifikke tiltag for arterne i perioden.

Tabel IV: Mål for arter

Målsatte arter (antal)			
Art	Navn	Målsætning	Total
1095	Havlampret	Sikring af artens levested	1
1096	Bæklampret	Sikring af artens levested	1
1355	Odder	Sikring af artens levested	1

Tabel V: Planlagte artsplejetiltag for arter *udover* plejetiltagene for de lysåbne naturtyper

Indsatser for arter (antal)			
Art	Navn	Indsatsstype	Total
1095	Havlampret	Ingen indsats i perioden aht. art alene	1
1096	Bæklampret	Ingen indsats i perioden aht. art alene	1
1355	Odder	Ingen indsats i perioden aht. art alene	1

Forventningen til den samlede indsats

Naturtyper og arter skal på sigt opnå en gunstig bevaringsstatus.

- For naturtyper og for arter, der er vurderet til tilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arter, der er vurderet til tilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres tilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Naturstyrelsen

Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl

www.nst.dk